

POSTANOWIENIE

27 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 27 marca 2026 r. w Warszawie
z wniosku M. spółki akcyjnej w W. o przekazanie innemu sądowi równorzędnemu
sprawy z powództwa M. spółki akcyjnej w W.
przeciwko M.1 spółce akcyjnej w W., S. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w
W. i E. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W., VII AGz 537/24,

odrzuca wniosek.

(A.T.)

UZASADNIENIE

Powódka M. S.A. w W. wystąpiła o przekazanie sprawy toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie po sygnaturę VII AGz 537/24) innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44¹ k.p.c., Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego (§ 1); o przekazanie

sprawy może wystąpić sąd właściwy (§ 2). W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że regulacja zawarta w art. 44¹ k.p.c. dopuszcza wyjątek od konstytucyjnej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejscowo właściwy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), w związku z czym podlega wykładni restryktywnej (zob. m.in. postanowienia: z 16 marca 2020 r., IV CO 18/20; z 6.maja 2020 r., IV CO 94/20 – nie publ.).

Podmiotem uprawnionym do wystąpienia do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy sądowi równorzędnemu jest więc wyłącznie sąd, przed którym toczy się postępowanie. Uprawnienie to nie przysługuje stronie a Sąd Najwyższy nie może działać w tym zakresie z urzędu. Jest to istotne ograniczenie, gdyż decyzja o zastosowaniu art. 44¹ § 2 k.p.c., jako prowadząca do możliwej ingerencji w zakres jurysdykcji sądu, należy wyłącznie do składu orzekającego w danej sprawie. Strona (uczestnik) może oczywiście zwrócić sądowi, przed którym toczy się postępowanie, uwagę na okoliczności wskazujące na potrzebę skorzystania z kompetencji przyznanej mu w art. 44¹ § 2 k.p.c. (zob. m.in. postanowienie SN z 5 listopada 2021 r., I CO 122/21 oraz przywołane tam orzeczenia); wskazanie takie może stanowić dla sądu właściwego impuls do wystąpienia o wyznaczenie innego sądu równorzędnego.

Z przytoczonych względów, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Grzegorz Misiurek

(A.T.)

[r.g.]